

Nem vagyok babonás természetű, nem érdekel, hogy melyik szemem vagy tenyerem viszket, anélkül, hogy bármi jelentőséget tulajdonítanék neki -- egyszerűen megdörzsölöm vagy megvakarom, és kész. A fekete macskával is úgy vagyok, hogy tőlem az sétálhat előttem, mögöttem, vagy éppen mellettem, ha neki úgy tetszik. Ha őt nem zavarja jelenlétem, engem még kevésbé zavar az övé. Ugyanígy vagyok a többi babonával is. Mikor pedig valamelyik hónap tizenharmadik napja egy pénteki napra esik...

na és? Ám legyen! De két olyan esemény történt az életemben, amelyek éppen tizenharmadikán, pénteken történtek, amiket míg élek, nem felejték el. Az egyik a szóbeli érettségi vizsgám, ami igen sikerült, és nagyban hozzájárult ahhoz, hogy melyik egyetemre helyeztettem el a vizsgabizottság, míg a másik...

A másikkal vagy három év múltán került sor. Abban az időben mindenkit "elvtársnak" kellett szólítani, akár egy elvet vallottunk az illetővel, avagy nem. Ezt a Párt akarta így, ezzel akarta belénk szugerálni, hogy mind komcsik vagyunk. aztán meg nagy "Szabadság!" köszöntéssel üdvözölték egymást -- ez alól kivételt csupán családtagjaink képeztek -- mert ez már így dikál "elvtársak" között. Ez ellen már sok magyarnak nem volt kifogása, mert hát az ember mindig azt kíván, ami nincs. Szóval egy szép napon az egyetem Tanulmányi Osztálya értesített, hogy a párttitkár elvtárs péntek délután beszélni akar velem. Dravecki elvtárs, a Párt mosolytalan titkára egy alacsony, úgy harminc körüli ember volt. Pár szál haja kínosan elosztva és könyörtelenül lenyalva erősen kopaszodó fején, melyből mélyen ülő, apró szúrós szeme mint két kicsi gomb kandikált ki. Halkan beszélt, szinte sziszegve, de megfontolt szavai, akár egy tör, élesen hasították a csendet. Hivatásáig nagyon komolyan vette, ő volt maga a megtestesült PÁRT. Amikor beléptem szentélyébe, aminek falait a kommunizmus nagyjainak a kpei rondították, egy kis szorongás vett rajtam erőt, nem tudván mi a csudát akar tőlem.

Nem teketóriázott, rögtön a tárgyra tért: "Az elvtárs le van... itt a hatás kedvéért egy pillanatnyi szünetet tartott, majd éles hangon folytatta -- le van káderezve." Más kitételben már mondtak nekem hasonlót, de a "káder" szó új volt. Egy pillanat alatt végigfutott előttem fiatal életem, keresvén valami reakciós tettet, amely megbélegezhetett volna, mint a rendszer megátalkodott ellenségét. De nem találtam semmit. Hacsak a gondolataimat nem találták ki? Így hát ártatlan képpel, kérdőleg tekintettem rá, miközben elkészültem a legrosszabbra. Ő így folytatta.

Ismer az elvtárs egy Farkas Piroska nevű hölgyet? Gyakran járt a Vadász utcába a nagymamájához, tette hozzá, hogy kétséget ne hagyjon kiról van szó. Frkas... Piroska... Farkas... nagymama... Vadász... Emlékeztem, hát hogyan emlékeztem volna Piroskára! Pirokának vagy két évvel ezelőtt csaptam egy pár hónapig a szelet. Helyes leányzó volt a Piroska, ő volt maga a megtestesült egészség. Pirospozsgás orcája, blúza, pullóvere mindig majd kicsattant az egészségtől... Emlékszem, többször el is kísértem a Vadász utcába a nagymamához...

Szóval emlékszik az elvtárs vagy sem? Ébresztett fel emlékezésemből a párttitkár elvtárs. Hogyne, persze.. igenis emlékszem... dadogtam zavartan, nem érte a kapcsolatot Piroska és az én lekáderezésem között. Nos -- folytatta kíméletlenül az elvtárs -- ennek a bizonyos Piroskának a jobboldali szomszédja -- azt a szót, hogy jobboldali erősen kihangsúlyozta,

mivelé abban az időben még középutasnak lenni is bűn volt, hát még jobboldalinak -- , majd eképpen szól: egyszóval a jobboldali szomszéd gyerek keresztanyjának a sógora feleségének az apai ágon volt egy nagybátyja, akinek az ükapjának a dédnagyapja árva gyerek volt, s az ő játszótársának a mostohaapja gyakran kártyázott és ivott egy félszemű férfivel, akinek a bérmakeresztapja fiatal korában Kolumbusz Kristóf Santa Maria nevű hajóján hajósipari tanuló volt, vagyis hajósinas, ahogy abban a reakciós világban azt nevezték. Ennek a gyerekek az volt a bűne, hogy résztvett az imperialist amerika felfedezésében. Állítólag ő volt az aki fönt az árbóckosárból észrevette a földet. Ért engem az elvtárs? De ez még semmi! Ez a fiatal gyerek hozta magával a dohányt is, azt az egészségtelen mérget, ami elterjedt az egész világon... Na és a paprikáskrumpli! Azt is ő hozta be az országba, mármint a krumplit, amitől csak a szőr nő az ember hátán! Mert ugye ki az, aki igazán szereti a krumplit? Szóval emígyen állunk, elvtárs! -- fejezte be diadalmasan mondókáját és nagyon meg volt elégedve sajátmagával, no és nem kis mértékben a Pártra is büszke lehetett ezért az igen alapos káder jelentésért.

Mondanom sem kell, hogy mindezek hallatára szóhoz se tudtam jutni. Nahát, hogy mik ki nem sülnek.. dadogtam végre, Bezzeg, ha tudtam volna...

Nem hibáztatom az elvtársat -- könnyített nagy kegyesen feszült helyzetemen. Ez csak azt bizonyítja, hogy a mai világban nagyon ébernek kell lennünk, mert az imperializmus minden kis részen behatolhat, és ott végzi romboló munkáját ahol nem is számítunk rá. Legyen ez a káder jelentés egy jó lecke az elvtárs számára a jövőre nézve, és ígérje meg, hogy ezentúl sokkal óvatosabb, sokkal éberebb lesz udvarlásai során.

Nagyon is megígérem, Isten bizony, hogy megígérem, és itt azonnal meg is fogadom, hogy ezután mielőtt udvarlásra szánnám magam, először az illető részletes önéletrajzát fogom tanulmányozni, és csak azután a fizikai és egyéb adottságait!

Úgy látszik, hogy fogadkozásom kielégítette őt is, meg a Pártot is, mert az elvtárs, mint aki dolgát jól végezte, egy kézlegyintéssel elbocsájtott, míg én kába fejjel tántorogtam ki irodájából. Mikor tőle már lőtávolságon kívülre értem, csak akkor mertem megkönnyebbülten felsóhajtani, mert arra gondoltam, mi lett volna, ha lekáderezésem folytán még arra is rájönnek, hogy nagybátyám kommunistaellenes kijelentései miatt mos börtönben csücsül?

Ezek után próbálja nekem egy babonás valaki mondani, hogy ha a hónap tizenharmadik napja péntekre esett, akkor aznap neked nem lesz szerencséd! Mert nekem azon a pénteki napon, még hozzá tizenharmadikán szerencsém volt, igenis szerencsém! Le is kopogtam, még hozzá háromszor!